

7/1298

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

Sayı : B.19.0.HUK.0.610-[2011-7/1298] 807

Konu : Yazılı Soru Önergesi

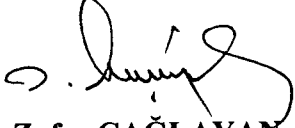
19.12.2011* 61426

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 30/11/2011 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1298-52031 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT tarafından verilen 7/1298 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EK :

1- Cevap yazısı (4 sayfa)

DAĞITIM :

**Gereği :
TBMM Başkanlığı**

**Bilgi:
Başbakanlık**

Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT tarafından verilen 7/1298 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar.

Sorular :

Türkiye şu anki durumu ile iş gücü ve yetişmiş elaman olarak yeterli duruma gelmiştir. İstedığımız her şeyi topraklarımızda üretebiliyoruz. Türkiye’de her türlü maden bulunmaktadır, bu madenler Avrupa ve Dünya’da çokça işlenip bitme noktasına gelmiştir. Oysa ülkemizde henüz madenler çıkartılmadığı gibi işlenmemiştir. Başta Türki Devletler olmak üzere bütün Arap dünyası ülkemiz için açık Pazar haline dönüşmüştür.

- 1- Türkiye başta Telekomünikasyon olmak üzere madenlerimizin çıkartılıp işlenmesi ile her türlü sanayi malını Türki Devletlere ve Arap dünyasına satılması için iş adamlarımız teşvik edilecek mi?
- 2- Türki Devletler ve Arap dünyasına satılacak olan işlenmiş tarım ürünleri ve tarım ürünleri için bölgeler arası yeni düzenlemeler yapıp çiftçilerimizin ihracata yönlendirilmesi için bir çalışmanız olacak mı?
- 3- Türki Devletler ile Arap dünyası üniversiteler ile işbirliği yapıp başta öğrenci değişimi ve öğretim elamanı gönderilmesi için bir girişim olacak mı?
- 4- Türkiye bütün Dünya üzerinde tekstilde haklı bir üne kavuşmuştur. Tekstil ürünlerimizin Türki devletler ile Arap dünyasında daha çok mal satmaları için özel bir çalışma yapılacaktır mı?

Cevaplar:

Ülkemizin diğer ülkelerle ikili ticari ve ekonomik ilişkilerinin geniş bir yelpazede ve üst düzeyde ele alındığı platformlar olan Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) toplantılarında, Ekonomi Bakanlığı koordinasyonunda; ikili ticaretten, enerjiye; karşılıklı yatırımlardan, müteahhitlik hizmetlerine, tarımdan eğitime birçok konu değerlendirilmekte ve anılan toplantılar neticesinde, KEK Protokolleri, Mutabakat Zabıtları ve Ortak Bildiriler, ağırlıklı olarak Bakan düzeyinde bulunan Eşbaşkanlar tarafından imzalanmaktadır.

Bu çerçevede, Türk Cumhuriyetleri ve Ortadoğu coğrafyasının önemli bir bölümüyle düzenli olarak KEK toplantıları düzenlenmekte ve ilgili tüm Bakanlık, Kurum ve Kuruluşların görüşleri alınıp, toplantıya katılımları sağlanarak, ülkemizin menfaatleri doğrultusunda müzakere edilen taslak KEK Protokolü imzaya hazır hale getirilmektedir. Soru önergesi kapsamında yer alan konulara ilişkin olarak, enerji, tarım, tekstil ve eğitimin özel önemi haiz olduğu ülkelerle bu konularda çalışma grupları oluşturulmakta ve söz konusu grupların çalışmaları sonucunda somut işbirliği projeleri ortaya konulmaktadır.

Ayrıca, ülkemiz ile Kazakistan, Türkmenistan ve Irak ile Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği mekanizması mevcuttur.

Ortadoğu ülkelerinden, Suriye, Ürdün, Lübnan, Filistin ve Mısır ile Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) imzalanmıştır. Öte yandan, Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) ile STA müzakereleri sürdürülmektedir. Söz konusu STA’lar aracılığıyla, sanayi ürünlerimiz ile işlenmiş tarım ürünlerimizin ilgili ülkelere ihracatlarındaki gümrük vergisinde kademeli olarak indirim sağlanmakta olup tarım ürünleri gümrük indirimlerine ilişkin müzakerelerimiz devam etmektedir.

Söz konusu mekanizmaların yanı sıra, Ekonomi Bakanlığı koordinasyonunda bölge ülkelerine ticaret ve müteahhitlik heyetleri düzenlenmekte olup bu ülkelerde düzenlenen firmalarımızca fuarlara da katılım sağlanmaktadır.

Özellikle küresel ekonomik krizin dünya ekonomileri üzerindeki daraltıcı etkisinin bir sonucu olarak ihracatçılarımızın alternatif hedef pazarlara yönlendirilmesi önem kazanmıştır. Uluslararası ticaretteki bu eğilim hedef pazarlar hakkında ihracatçılarımızın doğru ve zamanında bilgilendirilmesini her zamankinden daha gerekli ve değerli kılmaktadır. Bu çerçevede, Bakanlığım bünyesinde 'Pazara Giriş Komitesi' oluşturulmuş; hedef ülkeler ve öncelikli ülkeler belirlenmiştir.

Türk Cumhuriyetleri ve Ortadoğu coğrafyasından, Suudi Arabistan, İran, Katar ve Ürdün hedef ülkeler; Azerbaycan, Türkmenistan, Kazakistan, BAE, Irak, Lübnan, Suriye ve Umman ise öncelikli ülkeler olarak belirlenmiştir.

Yeni 'ülke odaklı' çalışma stratejisi paralelinde, gerek ülkemizin ihracatında gerek dünya ithalatında öne çıkan pazarların düzenli olarak izlenmesi, bu pazarlardaki ekonomik gelişmelerin tahminleri de içerecek şekilde hızlı ve etkin biçimde ihracatçılarımıza duyurulması, potansiyel arz eden ürün ve ürün gruplarının tespit edilerek ihracatımızın bu alanlara yönlendirilmesi amacı ile Ekonomi Bakanlığı bünyesinde "Ülke Masaları" oluşturulmuştur.

Bu çerçevede hazırlanan ve Ekonomi Bakanlığı web sitesi üzerinden kullanıma sunulan çalışmalarda, hedef Pazar olarak değerlendirilen ülkeler; temel sosyal ve ekonomik göstergeler, siyasi ve idari yapı, genel ekonomik durum ve sektörler, dış ticaret, dış ticaret politikası ve vergiler, Türkiye ile ticari ilişkiler, yabancı yatırımlar, pazarla ilgili bilgiler ve iş adamlarının pazarda dikkat etmesi gereken hususlar itibarıyla ele alınmakta ve faydalı bilgiler sunulmaktadır.

1-16/07/2009 tarihli ve 27290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 14/07/2009 tarihli ve 2009/151999 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde Ülkemizin bütününde her türlü madenin istihraç ve işlenmesi bölgesel destek unsurları kapsamında teşvik edilmektedir. Söz konusu destek unsurları gümrük muafiyeti ve KDV istisnası başta olmak üzere gelişmişlik seviyelerine göre sınıflandırılmış dört farklı bölgede değişik süre, oran ve puanlarda uygulanmak üzere sigorta primi işveren hissesi desteği, vergi indirimi, faiz desteği ve yatırım yeri tahsisi destek unsurlarından meydana gelmektedir.

Diğer taraftan, 6-7 Aralık 2011 tarihinde İstanbul'da Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ev sahipliğinde Türk-Arap Sanayi İşbirliği Konferansı gerçekleştirilmiş olup bu kapsamda Türk ve Arap sanayiciler bir araya getirilmiş ve ortak yatırımlar yapmaları için görüşmeleri sağlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Arap Ligi Devletlerine bağlı ve üyeleri Arap ülkelerindeki Sanayi Bakanlıklarından, Madencilik, Standardizasyon ve Kalite Kuruluşlarından oluşan Arap Sınai Kalkınma ve Madencilik Örgütü (AIDMO) arasında karşılıklı işbirliği ve yatırımların arttırılmasına yönelik bir mutabakat zaptı imzalanmıştır.

2- 1980'li yıllara kadar yurtiçi ihtiyacı karşılamak amacıyla faaliyette bulunan tarıma dayalı işleme sanayiinin 1980 sonrasında dış piyasalara yönelmesiyle birlikte ülkemiz geleneksel tarım ürünleri ihracatçısı konumundan işlenmiş tarım ürünleri ihracatçısı konumuna geçmiştir.

Tarım ürünlerinin dünya talebi çok fazla değişmezken, tarıma dayalı işlenmiş ürünlere olan talep hızla artmaktadır. Ülkemiz gıda sanayiinin ulaştığı gelişmişlik düzeyi, ürün yelpazesinde sağladığı kalite ve çeşitlilik ile Orta Doğu pazarlarına yakınlığının sağladığı lojistik avantajlar göz önüne alındığında, sanayi grubunda yer alan tarıma dayalı işlenmiş ürünler ihracatının daha ileri düzeye erişmesi mümkündür.

Bu itibarla, katma değeri yüksek, istihdam artırıcı özelliğe sahip, uzun vadede önemli potansiyel arz eden ve tüketiciye yönelik işlenmiş tarım ürünleri ihracatının, bütçe olanakları dâhilinde ve uluslararası yükümlülüklerimizle uyumlu olarak desteklenmesi önem arz etmektedir.

Para- Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun (P-KKK) 97/2 ve 97/4 sayılı Tebliğleri ile 1997 yılında mahsup sistemi çerçevesinde tarımsal ürünlerde ihracat iadesi uygulamasına başlanmıştır. Söz konusu uygulama 98/7, 98/16, 2000/5, 2001/1, 2002/1, 2003/1, 2004/2, 2005/1, 2006/1, 2007/1, 2008/1, 2009/1 ve 2010/5 ve 2010/10 sayılı P-KKK Tebliğleri ile 1998-2011 yılları arasında da devam ettirilmiştir.

3- Türk Cumhuriyetleri ile Arap ülkelerindeki üniversiteler arasında işbirliği yapılması hususu Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'nın görev ve yetki alanında olup anılan kurumun cevabı ayrıca intikal ettirilecektir.

4- Anılan ülke grubunda yer alan Azerbaycan, BAE, Bahreyn, Cezayir, Fas, Irak, Kazakistan, Kırgızistan, Kuveyt, Lübnan, Suriye, Suudi Arabistan ve Tunus; İstanbul Deri Fuarı, İstanbul Moda Haftası, Collection Premiere İstanbul Moda Markaları ve Tasarımcıları Fuarı, IF Wedding Fashion İzmir Fuarına yönelik alım heyetleri kapsamında hedef ülke olarak tespit edilmişlerdir.

Bu çerçevede, söz konusu ülkelerden ithalatçı şirket yetkilileri, kurum ve kuruluş temsilcileri ve basın mensupları ülkemizde yerleşik şirketlerle ikili iş görüşmeleri gerçekleştirmeleri meslek kuruluşlarını ziyaret etmeleri, ilgili tesisleri yerinde görmelerini ve ülkemizde düzenlenen fuarları ziyaret etmelerini teminen davet edilmektedir.

Potansiyel ihracatçıların ortaya çıkarılması, bu firmaların ihracat yapma kapasitelerinin geliştirilmesi, firmaların hedef pazarlara yönlendirilmesi ve bu firmaların düzenli ihracat artışlarının sağlanmasına yönelik olarak hazırlanan 2010/8 sayılı "Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ" kapsamında İstanbul Tekstil Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) tarafından 2011 yılı Mart ayında Fas'a yönelik bir sektörel ticaret heyeti tertip edilmiştir.

Anılan mevzuatın sağladığı destekler ile aralarında ticaret ve sanayi odaları, sektörel üretici dernekler ve organize sanayi bölgeleri gibi işbirliği kuruluşları benzer etkinlikler yapmaya teşvik edilmektedirler. İşbirliği kuruluşlarının söz konusu ülke gruplarına yönelik talepleri de bu kapsamda değerlendirilmeye devam edecektir.

Yukarıda anılan 6-7 Aralık 2011 tarihinde düzenlenen Türk-Arap Sanayi İşbirliği Konferansı'nda; yatırımlar ve dış ticaret genel oturumu ve otomotiv, makine, demir-çelik, tekstil, altyapı ve inşaat, elektrik, elektronik, gıda, kimyasallar-petrokimya, ağaç-mobilya sanayileri ve ayrıca enerji, yenilenebilir enerji, Ar-Ge ve KOBİ'ler, girişimcilik yatay alanları paralel oturumları düzenlenmiştir.

Tekstil sektörüne yönelik oturumda Ürdün ve Mısır'ın aktif destekleri ile özellikle yatırımlarda ve eğitim konularında işbirliğinin yapılması hususunda öneriler ortaya atılmıştır. Bu doğrultuda sektörleri temsil eden kurum ve kuruluşların ortak çalışmaları için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının temas noktası olması kararlaştırılmıştır.

Ayrıca bu ülkelerle ticaretimizi arttırmak için halen Arap Ülkelerinden Mısır, Ürdün, Fas, Filistin ve Tunus ile Serbest Ticaret Anlaşmaları yürürlüktedir. Pek çok Arap ülkesi ile de Serbest Ticaret Anlaşması çalışmaları devam etmektedir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Arap Ligi Devletlerine bağlı ve üyeleri Arap ülkelerindeki Sanayi Bakanlıklarından, Madencilik, Standardizasyon ve Kalite Kuruluşlarından oluşan Arap Sınai Kalkınma ve Madencilik Örgütü (AIDMO) arasında karşılıklı işbirliği ve yatırımların arttırılmasına yönelik bir mutabakat zaptı imzalanmıştır.

21 Ekim 2011 tarihinde Kazakistan'ın eski başkenti Almatı'da yapılan Türk Dili Konuşan Ülkeler (Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkiye Cumhuriyeti) İşbirliği Konseyi'nin 11 incisi gerçekleştirilmiştir. Konseyde ticaret ve yatırım imkanlarının geliştirilmesi amacıyla özellikle işadamlarına vize ve çalışma izinleri ita edilmesinin kolaylaştırılmasına yönelik mevcut çabaların güçlendirilmesi üzerinde mutabık kalınmıştır.